

WYCHODZI CODZIENNIE.

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego,” ulica Jagiellońska liczbą 14.
 Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 złr. — półrocznie 9 złr. — kwartalnie 4 złr. 50 ct. — miesięcznie 1 złr. 50 ct.
 Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie 24 złr. — półrocznie 12 złr. — kwartalnie 6 złr. — miesięcznie 2 złr.
 Z przesyłką pocztową za granicę, do całych Niemiec rocznie 30 złr. — kwartalnie 12 złr. 50 arg., do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 30 złr. — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 10 cent.

Rękopisów Redakcja nie wraza.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański liczbą 6 i 7 w domu pana Kiskel; we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Bazylei, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Haasenstein et Vogler, we Wiedniu A. Oppelk, E. Moose, Rotter i Sp. w Warszawie Richman et Fendler. Biuro ogłoszeń w Paryżu p. ukułnik Raczkowski, Fambourg Poissonier 32. Ogłoszenia przyjmują Agencja p. Ad. Ciburowskiego Rue Clement 4 Paris.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 3 ct. od miejsca ogłoszenia jednego wiersza drobnym drukiem (petit). Listy z pieniędzmi mają być przesyłane franko do Administracji „Dziennika Polskiego.” Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza.

Lwów 27. kwietnia.

Zastanawiając się w poprzednim artykule nad polityczną częścią mowy tronowej, staraliśmy się przedewszystkiem sprowadzić do właściwej miary nadzieję, jakie już z góry można było do niej przywiązywać, a postawiliśmy sobie pytanie, czego w tej mowie nie powinno było zabraknąć, jeżeli nie miała zawieść nadziei, przysłyszmy do przekonania, że słowa monarchy, zapowiadające, iż „Rząd w obranym kierunku nadal postępować będzie”, zawarte w mowie nieprogramowej, ale streszczającej działalność parlamentarną sześciolatnią, powinny wystarczyć do uspokojenia nas o przyszłość dzisiejszego systemu. Więcej żądać od mowy nieprogramowej zdawało nam się trudnym w stosunkach obecnych. A jakkolwiek nie chemy bynajmniej zapoznać, że w porównaniu z programem r. 1879 mowa tronowa uprawniana może do sądu, iż wówczas, przed sześciu laty, inne co do niej żywno oczekiwanie, nie mniej przeto sądzimy, że dzisiaj byłoby może optymizmem wymagać od Rządu, aby w obec bliskich wyborów wszystkie na jedną chorągiew wypisywał hasła i dalekie kreślił plany. Jeżeli wybory po naszej wypadną myśli i prawica wyjdzie z urny silniejsza, niż dotychczas, wówczas będziemy mieli prawo może cokolwiek szerszą przyłożyć miarę do mowy tronowej, która otworzy przyszłą kadencję. Dziś zadowolić się musimy tem, co nam dano i nie mamy przynajmniej powodu nierozmnieżać zupełnego zadowolenia, z jakim mowa tronowa przysiężką została w większej części polskich kół poselskich. Dla tego to zastrzegaliśmy się w poprzednim artykule, aby nas nikt nie posądził o lekkomyślny optymizm, jeżeli do zadowolenia tego, jakkolwiek nie jest ono bezwarunkowe, i nasz głos przylaczamy.

Kończąc się bliżej w pierwszej połowie mowy tronowej, która zawiera szczegółowe streszczenie ustawodawczej działalności parlamentu, spostrzegamy, iż zwraca ona uwagę w pierwszym rzędzie na to wszystko, co powstało bądź to za inicjatywą prawicy, bądź też za jej pomocą wbrew największym usiłowaniom lewicy. Wymieniamy tu tylko ustawy przemysłowe, o których w mowie tronowej z r. 1879 nie było mowy, które zrodziły się dopiero w ciągu ubiegłej kadencji i przyszły do skutku, pomimo iż początkowo Rząd sam nie zdawał sobie dość jasno sprawy z ich zakresu i celu. A jest to okoliczność o tyle ważna, ponieważ dowodzi, że zmiany, zasługujące w kierunku polityki Rządu za inicjatywą i pod wpływem prawicy, traktowane były w mowie tronowej na równi z treścią pierwotnego programu, jeżeli nie silniej, że więc niejako przyjęte zostały w zakresie tego programu, a na przyszłość stanowiąc będąc wcale niepodważalną treść jego. Okoliczność zaś ta tem większego nabiera znaczenia, że przeciw Rządowi ze strony opozycji podnoszono zawsze jako jeden z najsilniejszych zarzutów, że w niedającym kierunku odstąpił od pierwotnych zamiarów, bez względu na to, że odstąpienie to było raczej rozszerzeniem programu.

Mowa tronowa! nie pominięła rzeczywiście milczeniem i tego wszystkiego, co wchodziło w zakres właściwego programu rządowego, nie usiłując bynajmniej podnieść jego zasług nadmierne. Poprawa gospodarstwa finansowego w państwie oceniona została dość skromnie. Można było powiedzieć o wiele więcej, wskazując na to, że na deficyt nie wpływają już dziś prawie wydatki administracyjne, że źródłem jego są jedynie inwestycje, które przedtę czy później opłacić się muszą. Mowa tronowa ograniczyła się natomiast na ogólnikowym spostrzeżeniu znacznego postępu w kierunku usunięcia niedoboru.

Wreszcie zaznacza mowa tronowa niemając ofiarość parlamentu na polu budowy wodnych w ciążniejszym i szerszym zakresie. Wymienia Tyrol, jako największy przykład tej ofiarość i bezpośrednio po tem wskazuje Galicję, jako kraj, który w tym kierunku potrzebuje obecnie najbardziej pomocy, i któremu pomocy tej udzielić będzie potrzeba jaknajprędzej. Jest to jedyny ustęp mowy tronowej, przeznaczony wyłącznie dla naszego kraju. Nie dziw więc, że po tylu większych i mniejszych niepowodzeniach, które nam przyniosła ostatnia sesja, ustęp ten w polskich kołach poselskich nazwano „jedynym plastrzem” na wszystkie rany polityki delegacyjnej. Jeżeli się bowiem zwąży szalona opozycja, jaką lewica rozwijała przeciw projektowi regulacji rzek galicyjskich, jeżeli przypominamy sobie, że ten to projekt wywołał na usta jednego z najwybitniejszych członków opozycji ów okrzyk pamiętny: „Zerwijcie z bram burgu napis *Justitia regnum fundamentum*”, to ustępowi temu nie będziemy w stanie odmówić wielkiego znaczenia. Przedtę czy później kraj nasz będzie musiał uzyskać to, co mu się słusznie należy, a ustęp powyższy podyktował o mowy tronowej przekonanie, że bez tego zapewnienia pierwsza połowa tej mowy byłaby dla naszego kraju prawie bez znaczenia.

Na tem kończymy uwagi nasze o mowie tronowej, a reasumując je raz jeszcze, powtarzamy, że pomimo wszystkich jej braków nie mamy powodu sądzić ją nadto pesymistycznie, i owszem, unikając niepotrzebnego entuzjazmu i żwycząc lepsze na przyszłość nadzieje, gotowimy przyłączyć się do tych, których mowa tronowa nie rozczarowała.

Wybory do Rady państwa.

Akcja wyborcza zaczyna się powoli ożywiać. Tu i owdzie występują już nazwiska ludzi ubiegających się po raz pierwszy o głosy wyborców. Jak przed ważną bitwą pierwsze strzały w wysuniętych pozycjach — tak teraz przed główną i właściwą walką wyborczą słychać w pojedynczych okręgach, nazwiska kandydatów a może przy-

szłych posłów. Takim jest okręg wyborczy miast Kołomyja, Sniatyn, Buczacz. Smutną doprawdy jest tradycja tego okręgu wyborczego. Dawniej, kiedy żydzi paktowali ze świętojucami i szli ręką w rękę z centralistami, wybierała Kołomyja żydów, ale centralistów najczystszej wody. Dziś kiedy i w żydów obudziło się poczucie przynależności do kraju, kiedy inteligencja żydowska zerwała łączące ją z centralistami węzły, — wysłała Kołomyja do Wiednia wbrew opinii i życzeniom całego kraju takich posłów jak rabina Schreiberna i dra Blocha. Okręg kołomyjski liczy w przeważnej części wyborców żydowskich i to zacofanych, husytów, nie mających wyobrażenia o istotnych potrzebach kraju, wybierających na oślep według własnego widzimisa, a raczej według wskazówek „Machiske Hadas” i cudotwórców z Belza. Stawianie tam kandydatów przez komitety wyborcze na nie się nie przysądza, dopóki zacofane i ciemne masy żydowskie będą stanowiły większość wyborców, tak samo jak nie pomagał jednomyślna opinia kraju oświadczać się przeciw zacofanemu rabinowi z Krakowa, a jeszcze więcej przeciw rabinowi z Floridsdorfu. Nie łudźmy się bynajmniej i nie sądzimy, by nasza perswazja na cośkolwiek się przysądza, dopóki rabini cudotwórcy związani w „Machiske Hadas” nie utracą gruntu pod nogami; aż do tego czasu głos przestrogi i rozsądku przebrzmiewać będzie bez echa. Ze i teraz jesteśmy przeciw p. Blochowi, dodawając byłoby zbyt cynem, a jeżeli żyjemy jakąś nadzieją, że nie zostanie ponownie wybranym, to żyjemy ją dla tego, że „Machiske Hadas” nie będzie p. Blocha popierał. Popierał p. Blocha rabini cudotwórcy i husyci kołomyjscy wybrali go w mniemaniu, że p. Bloch jest „ich” żydem, że jeśli nie jest cudotwórcą, to zawsze zacofanym rabinem-ortodoksem. Omylili się. P. Bloch nie jest „ich” żydem, i dlatego zdaje nam się, że nie poprą go przy nowych wyborach.

W okręgu tym musi być wybranym żyd, bo większość wyborców jest żydowska. Jest to fakt, z którym konieczność liczyć się musimy. Nikt nie posadzi nas o antysemityzm i o wrogię dla żydów usposobienie, aby jednak przy wyborach rozstrzygać jedynie wyznaczenie, a nie kwalifikacje obywatelskie, na to ani my, ani żaden człowiek postępowy zgodzić się nie może i nie zgodzi.

Co do kandydatów żydowskich, moglibyśmy użyć naszego poparcia tylko takiemu żydowi, którego byśmy z całym zaufaniem mogli jako reprezentanta kraju wysłać do Wiednia. Niestety! Na palcach jednej ręki można byliczyć tych żydów, którzy sobie swoją przeszłością i dotychczasowym postępowaniem zdobyli takie zaufanie. Podaliśmy wczoraj krótką wiadomość, że o mandat poselski z okręgu Kołomyjskiego ubiega się adwokat lwowski dr. Emil Byk. Jest to pod względem politycznym *homo novus*, czy więc należy właśnie do tych żydów, o których wyżej mówiliśmy, tego osądzić na razie nie możemy. Na jedną tylko okoliczność zwrócimy uwagę. Stało się to tradycją żydowskich posłów z miast galicyjskich, a zwłaszcza posłów kołomyjskich, że przy wyborze do Rady państwa, przenosili swe lary i penaty do Wiednia zrywając wszelką łączność z krajem. Tak stało się z dr. Landesbergerem, tak samo z dr. Hönigsmanem. Wybór na posła był dla nich ułatwieniem, a nawet środkiem do ekspatryacji. Gdyby się ta procedura miała u dr. Emila Byka powtórzyć, wówczas naturalnie nie tylko, że nie moglibyśmy popierać tej kandydatury, ale musieliśmy się z całą stanowczością przeciw niej oświadczyć. Pod tym więc względem winni wyborcy kołomyjscy przedewszystkiem informować się u pp. kandydatów i otwarcie zapytać, czy w razie ekspatriowania się złożyliby mandat poselski.

Ze obawy naszej o ten właśnie okręg wyborczy nie są płoche, że właśnie Kołomyja-Sniatyn-Buczacz na szczególną zasługującą uwagę centralnego Komitetu wyborczego, dowodzą nazwiska występujących tam kandydatów i rozwinięta przez nich agitacja. Owoż dowiadujemy się, że prócz obcego dla nas dr. Blocha, kandyduje w Kołomyi dr. Dawid Müller, nadzwyczajny profesor wiedeńskiej Akademii orientalistycznej. P. Müller jest żydem, rodem z Buczacza i na tej podstawie spodziewa się poparcia swoich współwyznawców. Nadto dowiadujemy się, że w tym samym okręgu ubiega się o względy wyborców niejaki baron Waldberg, były agent austriacki w Jasach. Na jakiej on podstawie kandyduje, nie wiemy. Chyba na tej, że jest żydem i baronem austriackim. Sądzimy jednak, że podstawy te nie są dostateczne. W ogóle mamy nadzieję, że wyborcy kołomyjscy, mimo, że często szli wbrew życzeniom i interesom kraju, nie pójdą na lep pierwszego lepszego narzucającego się im kandydata, a utwierdzą nas w tem przekonaniu telegram, jaki otrzymaliśmy od przełożonego Zboru izraelskiego w Kołomyi. Telegram ten opiewa: „Przeważną część wyborców izraelskich postanowiła nie popierać ponownego wyboru dotychczasowego posła do Rady państwa dra Blocha, jako sprzecznego z opinią kraju, i wybrać zgodnie z intencjami centralnego Komitetu wyborczego Izraelitów-Polaków, w kraju zamieszkałego”. Jeśli więc wyborcy nie chcą Blocha, to tem mniej sądzimy, że mogą zgodzić się na tych, o których wyżej mówiliśmy. Niechaj więc będą na baczności, by wybory szły po ich myśli a pozyskają może większość dla kandydata, który będzie zastępował ich interesy zgodnie z życzeniami, a nie wbrew interesom kraju.

W końcu notujemy jeszcze pogłoskę, że w tym samym okręgu ubiega się o mandat p. Thom, właściciel młyna parowego we Lwowie.

Dowiadujemy się, że w okręgu większych posiadłości powiatów Zółkiew-Rawa-Sokal w miejsce dra Juliana Czerkawskiego propa-

gują niekiedy wyborcy kandydatów c. k. komisarza powiatowego ze Złoczowa, p. Romana Szymanowskiego. Nie wiemy, jakie sąsme ma ten kandydat, w każdym jednak razie ewentualny wybór pana Szymanowskiego nie miałyby zdaniami naszym innemu celowi, jak tylko zapewnienie kandydatowi kariery w służbie rządowej.

P. Atanazy Benoe, dotychczasowy poseł z okręgu wyborczego większ. pos. powiatów Bochnia-Wieliczka-Brzesko, tudzież p. Władysław Łoziński, dot. poseł miasta Przemyśla, jak słychać, nie chcą już ubiegać się o mandat poselski.

W miejsce ks. Jędrzeja Gołdy, dot. posła z okr. wyb. mniejszych posiadłości pow. Kraków-Wieliczka-Chrzanów wybrany będzie z pewnością hr. Artur Potocki.

Wyborcy okr. mniejszych posiadłości pow. Łańcut-Nisko nie wybiorą ponownie p. Antoniego Oborskiego.

Pan Dawid Abrahamowicz zapewniony ma swój dawny okręg wyborczy mniejszych posiadłości powiatów Lwów-Gródek-Jaworów.

Ks. Jerzy Czartoryski wybrany będzie niewątpliwie w dotychczasowym swoim okręgu wyborczym większych posiadłości powiatów Sank-Bircza-Lisko-Brzozów-Krosno. Dowiadujemy się jednak, że kandydaturę księcia podnoszą także wyborcy okręgów mniejszych posiadłości powiatów Jarosław-Cieszanów, tudzież powiatów Brzeżany-Rohatyn-Podhajce. Na wypadek gdyby ks. Jerzy Czartoryski nie przyjął kandydatury w mniejszych posiadłościach pow. Jarosław-Cieszanów, najwięcej szans miałby tam ks. Władysław Sapieha. W okręgu mniejszych pos. powiatów Brzeżany-Rohatyn-Podhajce będzie się ewentualnie toczyć walka wyborcza pomiędzy kandydatem ruskim a dotychczasowym posłem hr. Romanem Potockim. *Długo* donosi, że w okręgu tym kandyduje także p. Franciszek Wohlfahrt, o czem jednak wątpimy.

W Stanisławowie wystąpi prawdopodobnie trzech kandydatów: dotychczasowy poseł dr. Leon Bilinski, dr. Ignacy Karwinski i p. Tadeusz Romanowicz. Najwięcej szans ma kandydatura p. Tadeusza Romanowicza, którego wybór z okręgu większych posiadłości pow. Sambor-Rudzi-Staromiasto-Turka-Drohobycz jest również bardzo prawdopodobny.

Nie ma wątpliwości, że pan Spławski otrzymał ponownie mandat z miasta Tarnowa.

P. Erazm Wolański oświadczył w kole swoich przyjaciół, że nie myśli już ubiegać się o mandat do Rady państwa.

Zapewniony jest ponowny wybór hr. Wojciecha Działuszyckiego z większych posiadłości powiatów Stanisławów-Bohorodczan-Turmacz-Buczacz, dra Stanisława Starzyńskiego z większych posiadłości powiatów Lwów-Gródek, p. Leona Chrzanowskiego z większych posiadłości powiatów Kraków-Chrzanów, p. Alfonsa Czajkowskiego z większych posiadłości powiatów Brzeżany-Przemysły-Podhajce.

Pan Zygmunt Kozłowski nie będzie ponownie wybranym w okręgu wyborczym większych posiadłości powiatów Przemyśl-Jarosław.

W mniejszych posiadłościach wybrani będą z pewnością ponownie: minister dr. Florian Ziemiałkowski z okr. wyb. powiatów Białystok-Zawichów, pan Antoni Chamiel z okr. wyb. Zaleszczyki-Borszczów-Horodenska, a pan Kazimierz Grocholski z okr. wyb. powiatów Tarnopol-Zbaraz-Skałat.

Pan Edward Sochor zamierza znów kandydować z okr. wyb. miast Brody i Złoczów. Słychać że niebawem przybędzie do kraju i stanie przed swoimi wyborcami.

Stronictwo krakowskie robi starania, aby wprowadzić do Rady państwa profesora Michała Bobrzyńskiego.

Minister dr. Julian Dunajewski zatrzyma swój dotychczasowy okr. wyb. miast Białystok-Sage-Wieliczka.

We Lwowie wybrany będzie niewątpliwie dr. Franciszek Smolka, a prawdopodobnie także dr. Karol Lewakowski.

Wszystkie trzy gal. Izby handlowe są w niemałym kłopotcie z powodu nadmiaru kandydatów możliwych i niemożliwych.

Pan Apolinary Jaworski zatrzyma dotychczasowy swój okręg wyb. większych posiadłości Złoczów-Kamionka-Brody.

Komitet centralny przedwyborczy dla zachodniej części Galicji i w. ks. krakowskiego wydał do wyborców odezwę, w której zaleca jak najprędzej przystąpienie do pracy przygotowawczej przedwyborczej. W myśl tej odezwy ma każdy powiat, bez względu na objętość okręgu wyborczego, utworzyć własny komitet powiatowy, ten zaś stosownie do potrzeb lokalnych ma się zająć utworzeniem komitetów miejscowych. Określając skład tych komitetów zwraca odezwa uwagę obywateli na to, że powinni przedewszystkiem zająć się wyborem wyborców jako rzeczą nader ważną i decydującą o wyniku wyborów głównych.

Każdy wreszcie komitet powiatowy poukładać się powinien o tem, doniesie komitetowi centralnemu i wybrać jednego delegata, który udać się ma do Krakowa celem wybrania jeszcze 5 członków do Komitetu centralnego.

Dzienniki wiedeńskie donoszą, że Rusini zorganizowali już w osmiu okręgach wyborczych osobne komitety i spodziewają się uzyskać pięć lub sześć mandatów.

Z Bukowiny donoszą, że w okręgu większym Suczawa-Seret-Radowce kandyduje minister handlu, baron Pino bez konkandydata. Wybór Kochanowskiego w Czerniowcach ma być zapewniony. Dr. Tomaszczuk szuka okręgu

wyborczego. Między innemi stara się o mandat z miejskiego okręgu suzawskiego, który dotychczas reprezentował sędzia powiatowy Kossowicz. Zakwestionowanym jest również ponowny wybór p. Zotty w okręgu większym Wyżnicy. Rusini chcą tam postawić własnego kandydata.

Według urzędowego ogłoszenia odbędą się wybory do Rady państwa na Bukowinie: Z grupy gmin wiejskich 29. maja, z grupy miast 1. czerwca, z Izby handlowych i przemysłowych 3. czerwca, w drugim i trzecim ciele wybranych większej posiadłości ziemskiej 5. czerwca.

Wybory do Rady państwa będą jak wynika z dotychczasowych ogłoszeń, ukończone w pierwszej połowie czerwca.

W Dolnej Austrii odbędą się wybory w kurji wiejskiej d. 27. maja, w kurji miejskiej d. 1. i z Izby handlowej we Wiedniu d. 3. a w kurji większej posiadłości d. 5. czerwca. W Czechach odbędą się wybory w kurji wiejskiej d. 1. w miastach d. 3. w Izbach handlowych d. 5. a w kurji większej posiadłości d. 6. czerwca.

Stronictwo konserwatywne większej posiadłości ziemskiej w Czechach ogłosi jutro odezwę wyborczą, w której rozwinię program przyszłej działalności. Zgromadzenie konserwatywnych wyborców większej posiadłości przyjęło kandydaturę hr. Egberta Belcredi, który musiał zrezygnować z mandatu na Morawie z powodu kompromisu listów ze stronictwem środka. Hr. Belcredi ma być razem z hr. Henrykiem i Ryszardem Clam-Martiniem i hr. Albertem Schönbornem wybrany z kurji fideikomisu.

Wybory do Rady państwa w Krainie naznaczone: z gmin wiejskich na dzień 28. maja, z miast na 2. czerwca, z Izby handlowych na 8. czerwca, a z większych posiadłości na 5. czerwca b. r.

IV. O podjęciu wyboru deputowanych.

§. 32. Z wyjątkiem wypadków przewidzianych §§. 53. i 54. porucza się kierownictwo czynności wyborczej, w obec komisarza wyborczego odbyć się mającej, komisji wyborczej z wyborców złożonej, która składać się ma z siedmiu członków.

Komisarz wyborczego wyznacza szef kraju, dla wyborów zaś odbyć się mających po za miastem głównym w grupie wyborczej miejskiej i gmin wiejskich ten starosta, w którego powiecie odbyć się ma wybór lub któremu szef kraju poruczy wyznaczenie komisarza wyborczego.

§. 33. Dla czynności wyborczych dokonają się mających przez wyborców wielkiej posiadłości (najwyższej opodatkowanych) i przez wyborców gmin wiejskich, wybiorą do wyboru uprawnieni trzech członków komisji.

Po ich wyborze oznaczy komisarz wyborczy tę samą ilość członków komisji wyborczej. Wybór członków komisji wyborczej przez uprawnionych do wyboru wybrać się mających, nastąpi za pomocą kart głosowania, które na wezwanie komisarza wyborczego oddadzą obecni i legitymowani wyborcy w wykonaniu własnego, jak również reprezentowanego przez nich w grupie wyborczej wielkiej posiadłości (najwyższej opodatkowanych) prawa wyborczego.

Ci, którzy podczas tego głosowania otrzymali najwięcej głosów, uważani będą za wybranych.

Jeżeli więcej osób niż do kompletu potrzeba, ma równa ilość głosów, natezasz rozstrzyga między nimi los, który wyciągnie komisarz wyborczy.

Dla czynności wyborczych miast, wyznacza reprezentacja gminna miejsca wyboru i komisarz wyborczy po trzech członków z wyborców do komisji wyborczej.

Wyznaczonych w ten sposób 6 członków wybiera bezwzględna większość głosów siódmego członka komisji wyborczej.

Jeżeli większości takiej nie ma przy drugim wyborze, natezasz komisarz wyborczy tego członka zamianuje.

§. 34. Członkowie komisji wyborczej wybiorą z grona swego przewodniczącego względnie większość głosów.

§. 35. Uchwały komisji wyborczej zapadają większością głosów bez względu na liczbę głosujących.

§. 39. W dniu wyboru, o oznaczonej godzinie i w oznaczonym miejscu zebrania rozpocznie się czynność wyborcza bez względu na liczbę obecnych wyborców ukonstytuowaniem się komisji wyborczej, która obejmie listę wyborczą wraz z przygotowaniem wykazami do głosowania.

Jeżeli potrzeba do ukonstytuowania komisji wyborczej liczba uprawnionych do wyboru nie stawiła się, natezasz komisarz wyborczy pełnić będzie czynności komisji wyborczej.

§. 41. Głosowanie odbywa się w grupie wyborczej wielkiej posiadłości (najwyższej opodatkowanych) i w grupie wyborczej miejskiej, bez wyjątku kartkami, w gminach wiejskich zaś ustnie lub kartkami, w miarę jak w odnośnym kraju stosownie do obowiązujących obecnie ustaw wyborczych gmin wiejskich wybierają do Sejmu ustnie lub kartkami.

§. 45. Oddawanie głosów zamkniętym być ma o oznaczonej godzinie. Wyborcy atoli, którzy przed naznaczoną godziną zamknienia w lokalu wyborcu się stawili i byli obecni przy zamknięciu głosowania, nie mogą być od głosowania wyłączeni.

Jeśli zająd okoliczności, które przeszkadzają rozpoczynię, przeprowadzeniu, albo ukończeniu wyborów, to może akcja wyborcza być odłożona, albo przedłużona na dzień następny przez

komisję wyborczą za zezwoleniem komisarza wyborczego.

Zawiadomienie o tem wyborców nastąpi w sposób w miejscu praktykowany.

§. 48. Rezultat obliczenia głosów ma być natychmiast ogłoszonym przez przewodniczącego komisji wyborczej, a jeżeli wybór deputowanych przez podjętą czynność wyborczą nie został jeszcze ukończony, natezasz przewodniczący do da, że o ogólnym rezultacie wszystkich do siebie należących głosów dowiedzieć się będzie można w głównym miejscu wyboru.

§. 49. Wybrany deputowanym jest ten, kto otrzymał więcej niż połowę wszystkich ważnych głosów.

Jeżeli więcej osób, niż miało być wybranych, otrzymało bezwzględną większość głosów, natezasz rozstrzyga większa liczba głosów, lub w razie równości głosów rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej o tem, kto ma być uważany za wybranego.

Jeśli nie osiągnięto bezwzględnej większości głosów, natezasz co do wybrać się jeszcze mających deputowanych należy odbyć wybór ścisły.

§. 50. Przy wyborze ścisłym ogranicza się wybory tylko do osób, które przy pierwszym skrutynim względnie najwięcej miały głosów po tych, co otrzymali większość bezwzględną.

Liczba osób mających wejść do wyboru ścisłego wynosi zawsze dwa razy tyle, ile ma być wybranych deputowanych.

W razie równości głosów rozstrzyga los, kto ma wejść do wyboru ścisłego.

Każdy głos, który padnie przy wyborze ścisłym na osobę do wyboru tego nie należącą, uważany być ma za nieważny.

Jeśli przy wyborze ścisłym wszystkie oddane głosy ważne rozdzielone są równo między wszystkie do wyboru wchodzące osoby, tak, że każda ma za sobą połowę wszystkich głosów, natezasz rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej, która z nich uważana być ma za wybraną.

Jeśli prócz tego wypadku nie zostanie osiągnięta większość bezwzględna, należy wybór ścisły dalej prowadzić, dopóki względem wszystkich wybrać się mających deputowanych nie osiągnie się bezwzględnej większości głosów, lub dopóki wspomniany wyżej równy rozdział głosów między wszystkimi do ścisłego wyboru należącymi osobami, przez los zostanie rozstrzygnięty.

Uprawnieni do wyboru, nie mogą być od następnego wyboru, wykluczonymi, dla tego, że w wyborze poprzednim nie wykonali swego prawa wyborczego.

§. 52. W wypadkach, w których głosowanie na jedną i tę samą liczbę deputowanych odbywa się więcej niż na jednym zgromadzeniu wyborczym, winien w miejscu głównym wyboru powołany do tego urzędnik zbadać z nadesłanych aktów wyborczych (§. 51.) ogólny wynik należących do siebie głosowań i takowy pisemnie przedstawić.

§. 54. Izby handlowo-przemysłowe wybierają w obecności powołanego do tej czynności przez szefa kraju komisarza wyborczego, każda na zgromadzeniu uprawnionych do głosowania członków za pomocą kartek do głosowania według przepisów regulaminu tychże Izby i według przepisów niniejszej ordynacji wyborczej, bez względu na liczbę obecnych członków.

§. 56. Jeżeli się zdarzą wybory podwójne, natezasz ma wybrany w przeciągu najwyżej 8 dni po sprawdzeniu swego wyboru w Izbie deputowanych oświadczyć, który z obu wyborów przyjmuje. W tym okręgu wyborczym, w którym zrzekł się wyboru, ma być rozpisany wybór ponowny.

§. 58. Izba deputowanych zarządza wstępne obrady nad aktami wyborczymi, a po ukończeniu sprawozdaniu rozstrzyga o ważności każdego wyboru.

Dopóki Izba nie uzna wyboru deputowanego posiadającego certyfikat wyborczy za nieważny, dopóty ma tenże prawo zasiadania i głosowania.

Jeżeli wybór deputowanego, któremu odmówiono certyfikatu wyboru, uznanym zostanie za ważny, natezasz prezydent ma wezwać tegoż deputowanego do wstąpienia do Izby.

Korespondencje.

Wiedeń 25. kwietnia.

Manifest lewicy. — Komentaryz „N. Fr. Presse” do opinii polskich dzienników.

(R.) Manifest lewicy, wydany w dzień mowy tronowej i skonfliktowany we wszystkich dziennikach — narobił o wiele więcej hałasu, niż na to zasługiwała uboga treść jego i prawie zabawna forma. Przyczyna zaś tego sensacyjnego hałasu było właśnie nie innego jak tylko konflikt. Nie bowiem łatwiejszego, jak stanawszy w świetle meczeństwa, dać się przesładować c. k. Prokuratorowi i tym sposobem dojść do taniego lauru wielkiej odwagi, wielkiego poświęcenia i wielkiego znaczenia w świecie politycznym. Gdyby więc Prokuratorja była nie robiła z manifestu tego artykułu kontrabandy, byłby go każdy przeczytał z uczuciem takim, na jakie zasługiwał, z uczuciem, że wielka partja polityczna, która przez długi czas miała losy Państwa w rękę, partja, która lubi mówić o sobie, że jest jedynie politycznie dojrzała, powinna się była zdobyć na coś lepszego. Wprawdzie i tak nikt nie uszedł uczucia tego, kto miał sposobność czytać manifest, a ci, co go czytali po konfiskacie, doznali wprost rozczarowania, dla tych jednak, którzy nie doznali tej przyjemności, manifest pozostał na zawsze otoczony blaskiem niewidzialnej wielkości, na co bynajmniej nie zasługiwał.

W szczegółową treść tej „nuijacji” zapuszczać się niepodobna.

Nie zawiera ona zresztą nic takiego, czego byśmy już po tysiąc razy nie słyszeli w najrozmaitszych odcieniach z ust lewicy. Główny zaś ton zawsze jeden i ten sam, a mianowicie przekonanie, że Austria nieniemiecka nie ma racji bytu. Przekonanie to — jeżeli w ogóle jest przekonaniem, a nie dobrze ukrytą chęcią panowania — jest tak silne, że niszczy wszelki sąd zdrowy, i nie pozwala lewicy widzieć, że w obecnym stopniu rozwoju stosunków narodowościowych Austria musiałaby stanąć nad brzegiem przepaści, gdyby chciała powrócić do dawnego systemu. Jeżeli jednak takimi jest wszystkie przekonanie lewicy, to dla czegoż nie wierzy w możliwość innych przekonań u innych, a natomiast na każdym kroku wyrzuca prawicy i rządowi, że interesy partykularne, interesy krajów, powiatów, jednostek stawiają wyżej ponad interes całości? Dla czego wszystko mierzy miarą złej wiary, nazywając podarkiem dla Galicji ugody indemnizacyjną lub projekt regulacji rzek? — Wobec tego rodzaju sądów niepodobna prawie uwierzyć, że płyną one z przekonania, a raczej przypuszczenia, że je doradza złość, przekonania o swej bezsilności.

W jednym z poprzednich listów wykazałem już, jak niaktowna pod względem politycznym, jak prawie nielojalna było rzeczą wydawać manifest taki w dzień mowy tronowej. Prawdopodobnie też było właściwą przyczyną jego konfiskaty, bo że w treści samej nie było nic nadzwyczajnego, dowodzi ogłoszony dziś wyrok pierwszemu instancji, znoszący konfiskate.

Do jakiego stopnia liberalna prasa niemiecka wyszczególnia każdy głos prasy polskiej do celów swoich, najlepszym dowodem tego są wczorajsze telegramy N. fr. Pr. o waszej krótkiej uwadze, spowodowanej mową tronową. Korespondent dziennika tego postawił opinię waszą prawie na równi ze swoją, do czego mu wystarczyło jak zwykle przekręcenie niektórych, na pozór mało znaczących wyrazów. Wasze wyrażenie, że mowa tronowa nie dostarczy stronnictwom prawicy „ożywczych hasł“ do nowych wyborów, przedstawiła N. fr. Pr. w świetle tak jaskrawej opozycji, że ktoś nieznający stosunków mógłby być posadzić po prostu o zerwanie z dzisiejszym systemem. Tak to wyglądają komentarze N. fr. Pr. Jest to tak wstrętny sposób postępowania, że sprzyrzyło się nam już oddawna zwracać ciągłą uwagę na wszystko, co piszą o nas monitorzy opozycji. Dziś jednak niepodobna pominąć milczeniem tego, co jest prosto fałszerstwem opinii kraju.

KRONIKA.

Lwów dnia 27. kwietnia.

Wiadomości osobiste. P. namiestnik Zaleski powrócił rano pospiesznym pociągiem do Wiednia do Lwowa. — Hr. Alfred Potocki przybył do miasta naszego dziś rano pociągiem pospiesznym. — Stan zdrowia Karola hr. Miera, według biuletynu dr. Ziembickiego nie zmienił się w niczem. Dr. Nothnagel, prof. Uniwersytetu wiedeńskiego przybył onegdaj, i zawiązywał do konsylium lekarskiego zarówno pod względem diagnozy, jak i całego traktowania słałości, zgodził się zupełnie z dotychczasowymi ordynarzami. Wczoraj, tj. d. 26. bm., odejść dr. N. napowrót do Wiednia. — Delegat Namiestnictwa, radca dworu hr. Kazimierz Badeni, który dla odwiedzenia chorego wujka swego hr. Miera przybył przedwczoraj do Lwowa, odejść wczoraj do Krakowa. — Dr. Maurycy Ambasz otworzył we Lwowie kancelarię adwokacką. — We czwartek d. 30. bm. odbędzie się w kościele OO. Jezuitów ślub p. Leonarda Korczaka Horodyskiego, właściciela dóbr, syna p. Leonarda i Róży z Oczesalskich, z panną Jadwigą Podlewską, córką powszechnie szanowanego p. Walerjana Podlewskiego. — Dnia 23. bm. miał n. cesarza posłuchanie hr. Leon Mniszech. — Prezes Koła polskiego p. Grocholski ma przybyć do Krakowa dzisiaj i zatrzyma się w tym mieście do środy. — Ka. Andrzej Lubomirski, syn ks. Jerzego, ordynat na Przeworsku, dziedziczny członek austriackiej Izby panów, kurator Zakładu narodowego im. Ossolińskich, otrzymał na Uniwersytecie czeskim w Pradze stopień dr. praw. — P. Lubomir Nowina Szczerbiński, urzędnik krakowski. Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, zawarł związek małżeński z panną Heleną Stawarską, córką p. Endokaj z Lewickich i Ignacego Stawarskiego, dyrektora gimnazjum św. Anny w Krakowie. — Generał-gubernator warszawski adiutant Hurko, wyjechał — jak donoszą pisma warszawskie — do Brześcia litewskiego.

Nekrologia. Zmarł we Lwowie Jan Tychoński, który za młodo odbył całą kampanję wojenną w legionie polskim, a później wziął także gorliwy udział w powstaniu roku 1863, jako prawy Rusin, uczący potrzebę walczenia za wolność. Ostatki życia spędził na skromnej posadzie zarządcy domu ubogich we Lwowie. — Ka. Wiktor Żegiestowski, kanonik gr. kat. kapituły przemyskiej, proboszcz krynicki, któremu miejscowość ta zawdzięcza cerkiew, zmarł w 76 roku życia, a 52 kapłanstwa. — Ka. Antoni Tworkiewicz, emerytowany proboszcz wojskowy, kapłan dycecji tarnowskiej, zmarł w Graeu. — W Opawie zmarł d. 25. bm. dr. Henryk Horny, poseł na Sejm krajowy i przewodniczący tamtejszego stowarzyszenia niemieckiego.

Kalendarz. Wtorek (28.): Pawła od krzyża — Żywława. Wschód słońca o godz. 4. min. 54, zachód o godz. 7. min. 2.

Kalendarzyk myśliwski. W kwietniu polować wolno na ciętrzewie i głusze.

Na konsekrację biskupa, dra Juliana Pełesa, przybył ma, jak słychać, nuncjusz papieski ksiądz Vanutelli.

Zaraz po instalacji swojej w Stanisławowie ma ksiądz biskup Pełes przedsięwziąć wizytę kanoniczną na Bukowinie i w Kolomyjskiem.

Posady manipulacyjne i służbowe zastrzeżone dla występujących c. k. podoficerów armii austro-węgierskiej wakują, jak ogłasza Magistrat. Blizsze wiadomości co do warunków i terminu poda powzięć można w biurze IVtego departamentu Magistratu.

Dla chorej żony ubogiego szewca przy ulicy Łyczakowski licza 10. ofiarował: pan dr. E. Krzyżanowski 1 złr., J. S. i M. B. 2 złr. — razem 3 złr. które doreczono.

Dalsze pokrywanie Pełwi przy ulicy Akademickiej, rozpocznie się w bieżącym tygodniu. Magistrat poruczył przedsięwzięcie to majstrowi murarskiemu panu Antoniemu Knnickiemu, który prowadził budowę strażnicy niemieckiej przy placu Ołowym.

Sp. Stanisław Koźmian. Z życia zmarłego powtarzamy za *„Dzien. Pomański“* następujące szczegóły: Urodzony we wsi Wnorowie, w Lubelskiem, dnia 21. kwietnia 1811, ośrocony rychło po zgonie ojca, został pod opieką dwóch znanych w naszym życiu publicznym i piśmiennictwie stryjów, kasztelana Kajetana i biskupa katolickiego Józefa. Oddany do szkół warszawskich, będąc później uczniem Uniwersytetu warszawskiego zawiązał tamże trwałe na całe życie już stosunki ze współuczniwami, których imiona miały kiedyś zasłynąć w literaturze i publicystyce polskiej, z Zygmuntom Krasiniskim, Konstantym Gaszyńskim, Lucjanem Siemińskim, znakomitym później publicystą Leonem Ulrychem. Wypadki roku 1830 i 1831 wywołały młodzieńca na pole walki. Wstąpiwszy do artylerji, miał namaspród udział w bitwie pod Wronową i Kaźmierzem, pod dowództwem generała Sierawskiego. W cztery miesiące właśnie później, w nieszczęsnym rekonesansie pułkownika Gallois pod Oltarzew, dostał się do niewoli, z której mu się jeszcze przed szturmem Warszawy szczęśliwie udało, tak, że w dwudniowej bitwie warszawskiej miał jeszcze udział. Po upadku powstania, wyszedł z główną armją pod Rybińskim do Prus, następnie po krótkim pobycie w Belgii i Francji przeniósł się na dłuższe lata do Anglii. Z epoki tego pobytu datują się jego stosunki ze wszystkimi niemal ówczesnymi znakomitościami politycznymi, parlamentarnymi, naukowymi i literackimi Anglii, czy to z Dudleyem Stuartem, czy O'Connell'em, czy to Fergussonem, czy Campbellem, czy Tomaszem Carlylem, czy Moorem, datuje się owa jego dokładna znajomość stosunków angielskich i języka angielskiego, ów udział w publicystyce angielskiej i w najcenniejszych jej okazach ku zapoznaniu Anglików z dziejami, rzeczami, nauką i literaturą polską. Tej też to epoce pobytu owego w Anglii zawdzięcza Koźmian, więcej powieździłszy, zawdzięcza literatura nasza znakomitszą część tego, co stworzył bądź to samodzielnie, bądź jako tłumacz. Jeżeli walczyła z tak nieprzeżywanym dla wszech stron trudnością i przeszkodami literatura nasza posiadała przykład utworów Szekspirowskich, nie ustępujący z pewnością ani francuskiemu Wiktorowi Hugo, ani niemieckiemu Schlegla i Tieka, zawdzięcza go Stanisławowi Koźmianowi. Za powrotem do kraju, Koźmian namaspród w zaciśniętym więzieniu oddawał się pracom literackim, wydając z bratem swoim, ks. Janem Koźmianem, rozgłoszony onego czasu *„Przełgł Pomański“*. Osiadłszy od r. 1868 stale w Poznaniu, wziął natychmiast czynny udział w pracach Towarzystwa przyjaciół nauk miejscowego, a odczyty jego, treści krytycznej, literackiej, naukowej, czy to na publicznych zgromadzeniach, czy na posiedzeniach wydziału historyczno-literackiego, pozostają dotąd w żywej pamięci wszystkich.

(m) **Wyciągi myśliwskie.** Przebieżnia, prawdziwie wiosenna pogoda sprzyjała sobotnim wycieczkom myśliwskim, które też pod każdym względem udały się świetnie. Towarzystwo, biorące udział w wycieczkach, zgromadziło się o godzinie w pół do drugiej przed teatrem, zjadło o godzinie 2. wyruszyło ul. Janowską ku lasowi Niewickiemu. Tam przystąpiła się reszta towarzystwa. Ogółem wzięło udział w wycieczkach około 50 osób, nie licząc powozów, które szły w ślad za jeźdźcami. Bieg prowadził hr. Chorinsky, który włókł za sobą ponętę (królika). Za nim biegło 12 biegów. Polowanie odbywało się w lesie Niewickim, w Rzędnie polskiej i ruskiej, gdzie też nastąpiło „hallanie“. Pomimo, że galop trwał całą godzinę, konie wcale nie były zmęczone. Po „myśliwskim“ śniadaniu, cała kawalkada wyruszyła na błonia Janowskie, gdzie kilku jeźdźców przeszkadzało przeszkodzie (rów i plot). Szczególnie dziarsko spisał się przytem hr. Cetner i jednorożny ochotnik p. Rodakowski. O godzinie 5. nastąpił powrót do miasta. Oprócz księżnej Thurn u. Taxis i p. Micewskiej, wzięła tym razem udział w wycieczkach p. hr. Gótuchowska. Z panów zauważyliśmy: ks. Turn u. Taxis, hr. Heydla, hr. O. I. J. Potockich, pp. Micewskiego, St. Nikorowicza, Pogodowskiego, Pietruskiego, Bogdanowicza, p. Krzeczunowicza, hr. St. Siemińskiego, St. Jabłonowskiego i w. i. Z wojskowych wzięło udział w wycieczkach kilku oficerów kawalerji i artylerji.

Restaurację w kasynie oficerskiem, które się dnia 1. października przenosi do własnego gmachu przy ulicy hrabiowej Fredry, obejmuje zastępca firmy „piwniarszwehackiej Drehera“ pan Felser. Równocześnie dowiadujemy się także, że między wyższymi oficerami a właścicielem kawiarni wiedeńskiej, toczą się rokowania o nabycie rzeczonoj lokalu, w którym w razie dobicia interesu urządzonoby elegncką „Café restaurant“.

Statystyka pocztowa. W marcu nadeszło do Lwowa 214,654 listów prywatnych niepoleconych (między temi 9255 do adresatów w mieście); 51,214 kart korespondencyjnych; 8126 polecek pod opaską; 4922 polecek z próbkami; 161,532 egzpl. gazet; 59,312 listów urzędowych; 40,936 listów poleconych; 10,926 przekazów na kwotę 366,248 zł. 38 ct.; 34,612 polecek wartościowych (między temi 6732 za pobranie w kwocie 86,748 zł. 32 ct. Ogółem 616,234 polecek, zatem o 3732 więcej jak w marcu 1884.

Nadeszło zaś do Lwowa: 161,230 listów prywatnych niepoleconych; 39,583 kart korespondencyjnych; 10,912 polecek pod opaską; 6126 polecek z próbkami; 33,512 egzpl. gazet; 51,745 listów urzędowych; 26,814 listów poleconych; 22,787 przekazów na kwotę 409,279 zł. 50 ct.; 24,156 polecek wartościowych (między temi 9893 za pobranie w kwocie 108,983 zł. 70 ct.). Ogółem 376,865 przesyłek, zatem o 2605 więcej jak w marcu 1884.

Dla pogorzelców w Wyznicy ofiarował cesarz z prywatnej skrzynki 2,000 złr., a areyksiążę Rudolf 500 złr.

Liczbą szynków lwowskich zostanie wreszcie ograniczoną. Po dziś dzień wydano konsensów 330, odtąd zaś nikt pozwolenia na otwarcie nowego szynku nie otrzyma. Ponadto liczba 330 zostanie z czasem do okrągłej cyfry 300 zredukowaną.

Krwawa bitwa. Wczoraj o godzinie 8. wieczorem przyszło do krwawej bitki między Janem Hallikiewiczem, szeregowcem 80go pułku piechoty (9. kompanja) a Franciszkiem Lenhardem, parobkiem pozostającym w służbie u Kalmana Kalba. Hallikiewicz pchnął Lenharda trzy razy bagnetem, skutkiem czego tenże odniósł dwa skałeczenia w rękę a jedną głęboką ranę w głowę. Ciężko rannego musiano odwieść do szpitala powszechnego. Żołnierza zaś oddano władzom wojskowym. Powodem bitki była „miłość“ obudwa dla jednej i tej samej Dulczynie, która znów ze swej strony zwróciła ich obu, a wajemną była trzeciemu wielbieli.

Upadłość. Wiedeńskie stowarzyszenie wierzycieli ogłasza niewypłacalność Józsefa Ehrlicha a protokół firmy kup. we Lwowie.

Na Wysokim Zamku przegrzywać będzie muzyka wojskowa od 1. maja br. co poniedziałku o godz. 5—7., zaś co czwartku od godz. 5—7 muzyka „Harmonji“. Co soboty i niedziel będzie muzyka wojskowa grać przed restauracją za wstępem 10 ct. od osoby.

Z armji. Wojskowy krzyż zasługi otrzymali: Juliusz Betta, kapłan 55. pułku piech.; Józef Piskorz, kap. 58. pułku piech.; Józef Meixner, rotmistrz 2. pułku ułanów; Karel Weiss, rotmistrz 6. pułku ułanów.

Generałowie Franciszek Oesterreich, szef 2. sekcji komisji wojskowej i administracyjnej i Jerzy Gyorgyewicz 46. brygady piechoty honwedów przeniesieni zostali w stan spoczynku.

Śmiałe kradzieże wzmagają się z dnem każdym, a sprytni złodzieje zamiasz — jak dotychczas — wylamywać drzwi i odrywać kłódki, zaczynają wyjmować zresztą szczyby i w ten sposób dostają się do mieszkań. Onegdaj o godzinie pół do 12. w nocy nieznany rzemieślnik czynił to w oknie mieszkania Jakóba Riedla (Zniesienie 116). a rozbijwszy stół zabrał wóskę, książeczki wkładkowe itd. wartości kilkuset złr. Nieco śmieśszą kradzież popełnił również dotąd nieznany sprawca u pani Brzez, włazłszy przez otwarte okno o godzinie 10. rano do mieszkania parterowego, zjadł zabrał na komodzie leżący zegarek. Przedwczoraj zaś dostał się złodziej na dach realności Macieja Gał. przy ul. Adamowskiej i przez dymnik właził do zamkniętego strychu, z którego skradł mnóstwo bielizny. Nie koniec na tem. Z mieszkania Róży Haut skradziono przez okno, w którym była wychłta szyba, suknie.

Przestrzegamy tedy publiczność przed tym najnowszym systemem lwowskich złodziei i radzimy lokatorom szczególnie mieszkań parterowych mieć się bardzo na baczności.

Zbiegła Helena Sokalska, pozostająca w służbie u Franciszka F., urzędnika Magistratu, skradłszy srebro i bieliznę.

Kłosa pożaru nawiedzona została dnia 18. bm. w południe gmina Ładanie w pow. przemyskim. Ogień, który prawdopodobnie powstał skutkiem nieostrożności, zniszczył 16 gospodarstw włociańskich do szczytu. W płomieniach zginęło także wiele bydła i zwierząt domowych, a jeden z pogorzelców, Iwan Ostap, poparzył się ciężko, ratując swe mienie. Strate, niezabezpieczoną wcale, oceniono na 7000 złr. Dla niesienia pomocy pogorzelcom zawiązał się komitet w mieście.

Wykaz inspekcji Dyrekcji policji z 26. kwietnia. Skradziono złoty damski zegarek wart. 90 zł., 9 koszul męzkich znaz. M. G., książkę udziałową 1. 13.075 i 2 wksle. — Zgubiono 8 marek stmpl. po 1 zł. i binokl czarny.

Kraków 26. kwietnia. (Samobójstwo. — Stosunki pocztowe.) Dziś odebrał małe życie wystrzałem w hotelu Polskim aplikant kasowy Bolesław Faferski. Przy zwłokach znaleziono cytacje sądowne.

Starszy radca pocztowy, pan Jakób Nawratil, badał szczegółowo urządzenia tutejszych stosunków pocztowych i zarządził, aby szkarcowanie listów odbywało się wyłącznie na tutejszym dworcu kolejowym. Przyszedł on do przekonania, że koniecznym jest powiększenie personelu pocztowego na dworcu co najmniej o czterech urzędników.

Jak się dowiadujemy, Ministerstwo handlu jest przeciwnie powiększeniu liczby listonoszów, aczkolwiek ludzie ci faktycznie upadają pod ciężarem pracy nie są w stanie podjąć zadania tak, iż listy po przedmieściach stoją strzoniem doreczane czestość po dziesięciu godzinach. Wyrażamy nadzieję, iż panu lustratorowi uda się wyjednać dla Krakowa powiększenie personelu listonoszów co najmniej o sześciu, a jako najważniejszy argument niechaj służy ta okolica, iż dochody z regału pocztowego w Krakowie zwiększyły się w zeszłym roku w dwójnasób, wynosząc za rok 1884 przeszło 240.000 zł.

Cieszyn, 25. kwietnia. Zeszłej niedzieli odbył „Związek śląskich katolików“ zgromadzenie w Domachowicach, które jak zwykle, było licznie odwiedzane przez obywateli z tamtejszej okolicy, a mowy były z zadowoleniem przyjęte. Jutro w niedzielę urządzi „Jednota“ opawską zgromadzenie w Pietwałdzie.

W celu zwidzenia narodowego teatru czeskiego w Pradze, urządziła się dla uczestników ze Śląska i pobliskiej części Morawy już druga wycieczka, która z Morawskiej Ostrawy w Zielone Świątki osobnym pociągiem wyruszy. — Zgłoszenia przyjmują „Obcanska Beseda“ w Morawskiej Ostrawie.

Dnia 16. b. m. pogrzebiono ostatniego z nie-szczęśliwych ofiar katastrofy w kopalni Karwiskiej, którego dopiero teraz odzyskać zdołano, ponieważ był głęboko zasypany. Był to robotnik Kula z Rąja.

W Prusach Zachodnich — jak pisze *„Gazeta Toruńska“* — pilnie baczą na przychodzących z Królestwa Polskiego i zakaz przepuszczania tychże bez legitymacji aż do śmieśności wykonują. W tych dniach przyszło z Królestwa Polskiego do Poczty kilku mężczyzn do jednego z handlow, aby tamże zakupić towary. Sotys tamtejszy, dowiedziawszy się o tem, rozkazał im się wynosić za granicę i groził im aresztowaniem, jeżeli go nie usłuchają. Jeżeli i tym, co tylko dla zakupu przechodzą przez granicę, kilkakrotny pobyt w Prusach zachodnich jest zakazany, to czyż nie widoczne, że poddani pruscy wiele na tem tracą?

Bukareszt, 26. kwietnia. Na dworcu tutejszym przytrzymano wczoraj człowieka, który chciał zamykać wykonaną na prezydenta ministrów Bratiana, w chwili, gdy tenże siadł do wagonu. Aresztowany miał przy sobie rewolwer nabyty i kilka nabojów.

Brylanty królów Natakaj. W onym czasie donieśliśmy o zagadkowym zniknięciu brylantów królów w wart. 40.000 fr. Brylanty te nie zostały skradzione tylko zgubione w czasie przewozu z dworca do budynku pocztowego. Znalazł je właściciel Józef Mitschel i sprzedał je Józefowi Achselrad, zegarmistrzowi, za 15 duk.

Oby zostali uznani winnymi zatajenia rzeczy znalezionej i skazani każdy na rok ciężkiego więzienia.

List od Rogozińskiego. Rogoziński, po milczeniu długim, nadesłał do swego ojca list z datą 1. marca, z którego się okazuje, że kapitan okrętu angielskiego dowiedział się, iż rodak nasz jest zagrożony aresztowaniem, przybył do jego miejsca pobytu na Złoty Brzeg i zabrał go na statek. Niemcy ścigali Rogozińskiego, lecz na próżno. Odpowiedzi do zatoki Ambas, jest on tam w zupełnym bezpieczeństwie. Przy tej sposobności dzielnego podróżnik nadmieniam, że mianowany został gubernatorem nowej kolonii Rządowi angielskiemu przynależnej i zajmuje się ustaleniem jej granic.

Pani osłonięta... Na wycieczkach w Longchamps, odbytych dnia 19. b. m., jedna z aktorek

paryskich ukazała się w toalecie, która bezwzględnie znalazła Meze nasładownicę wśród ekscentrycznych cór nowożytnego Babilonu. Głową pomyślowej aktorki, zdołało w charakterze kapelusza małe siodełko z brązowego aksamitu, a dwa rzemienie skórzane, zakończone miniaturowymi strzemiętami, zastępują miejsce wstążek. We włosy spadające na plecy jak ogon konia wplacone były szalone uźdy. Spednica z atłasu koloru wiśniowego, ozdobiona haftowanymi podkrami i batami, kaftan żółkieski z tegoż materiału i różnobarwny pas skórzany z kłami w kształcie podkowy z gwóźdźkami stalowymi, dopełniały tej toalety, usprawiedliwiającej w zupełności, jak sądzimy, tytułik niniejszej wiadomości.

Kostomarov, były profesor historii rosyjskiej na Uniwersytecie Petersburskim, zmarł w dniu 2go kwietnia w Petersburgu. Rusin, urodzony na Ukrainie, był Kostomarov w młodości przyjacielem Szewczuki, Kulisa, Hulaka i innych patriotów ruskich, wierzących w odrębność narodową Rusinów i dowodzących jej słowem, pieśnią i nauką. Później odstąpił swych przekonań, począwszy pisać w języku i duchu rosyjskim, Rząd więc z przesładowcy stał się jego protektorem i ofiarował mu katedrę historii na Uniwersytecie stołecznym i od tego czasu Kostomarov jako historyk położył znaczne dla Rządu rosyjskiego zasługi.

O życiu jego i pismach zamieszcza *„Wiek“* następujące dokładniejsze wiadomości, czerpane z rosyjskich dzienników:

Kostomarov urodził się w roku 1817 w gubernji Woroneżskiej, pow. Ostrogskim, w siołdowie Jurasówce. Ojciec jego, obywatel ziemski, oddał młodzieńca na pensję do Moskwy; wkrótce jednak zmarł tragiczną śmiercią, zamordowany przez własnych ludzi dworskich. Po śmierci ojca, trzynastoletni Mikołaj oddany został przez matkę do gimnazjum w Woroneżu. Gimnazja były wtedy cieżnoroślowskie, i ukończył je w roku 1833. Mikołaj Kostomarov wstąpił do Uniwersytetu charkowskiego na wydział „stylu“ (słowiesnyj), odpowiadający dzisiejszemu historyczno-filologicznemu i liczący trzy „klasy“. Ukończył go w roku 1836, jako rzeczywisty student, a w roku następnym, otrzymawszy stopień kandydata, wstąpił do wojska jako junkier. Po kilku tygodniach, zapadłszy na zdrowiu w skutek ślęczenia nad dokumentami archiwalnymi w Ostrogsku, gdzie pułk jego konsystował, Kostomarov uznany za niezdolnego do służby wojskowej, rozstał się z mundurem, i odtąd pracować zaczyna z wielkim zamiłowaniem nad historją. Po kilku latach, postanowiwszy uzyskać stopień magistra nauk historycznych, napisał dysertację „O znaczeniu unji na Zachodzie Rosji“.

Obrońca jej miała się odbyć w d. 2. (14.) kwietnia 1842, ale przed samą dysputą (pisze *„Now. Wrem.“*) jeden z dostojników duchownych zaprotestował przeciw dysertacji i w skutek tego odstąpił o stanęcie do ministra oświaty hr. Uwarowa. Opinia znanego autora podręczników szkolnych Ustrjałowa zdecydowała o jej losie. Wszystkie egzemplarze broszury Kostomarowa zostały spalone, jemu samemu polecono napisać nową.

Wtedy Kostomarov przyjąwszy posadę podinspektora Uniwersytetu w Charkowie, począł pisać nową rozprawę: „O dziejowym znaczeniu poezji ludowej w Rosji“. Po obronie jej w roku 1844, niektórzy członkowie Uniwersytetu byli za tem, aby mu dano katedrę; przeważili jednak głosy innych, i Kostomarov mianowany został starszym nauczycielem gimnazjalnym w Równem. Ztąd Kostomarov odbył kilka wycieczek po Wołyniu i Ukrainie, przejął się duchem ich pieśni ludowych i zbierał skwapliwie jej strofy. Później umieścił niektóre z nich w literackim czasopiśmie małoruskim, wydawanem przez pana Mordowcewa w Saratowie (w roku 1859).

W roku 1845 Kostomarov został nauczycielem gimnazjum w Kijowie, a w rok potem adiunktem katedry historii rosyjskiej w kijowskim Uniwersytecie. W tymże roku 1846 wydał swoją „Słowiańską Mitologję“, którą wydrukował „cyrylicą“. W r. 1856 Kostomarov dostał pozwolenie drukować swoje utwory.

W r. 1857 *„Oczeszczeniwnia Zapiski“* umieściły nową pracę Kostomarowa p. t.: „Bolidem Chmielnicki“. Po niej poszły: „Bunt Stenki Riazana“ i inne. Rok 1858 spędził Kostomarov za granicą; był w Szwecji, Niemczech, Francji, Włoszech i Austrii. Z wycieczki tej wrócił znnowu do Saratowa i zajął urząd referenta, ale w komitecie saratowskim do sprawy reformy włociańskiej. Niebawem zaproszony przez Uniwersytet petersburski do objęcia katedry historii rosyjskiej, objął ją w końcu 1858 po zdołaniu zeń interdyktu zabraniającego mu pracować w wydziale oświaty. Był zwyczajnym profesorem Uniwersytetu petersburskiego do maja 1862, poczem wzięł dymalsję i poświęcił się wyłącznie pracom naukowym w bibliotecznym czyści, uchylając się od wszelkich propozycji ze strony Uniwersytetu charkowskiego i kijowskiego, które pragnęły ofiarować mu znnowu katedrę historii.

Kostomarov wydał około 40 tomów różnych prac swoich różnemi czasami; są to przeważnie dzieła i monografie historyczne, zabytli poezji ludowej itp. Znajduje się wśród nich jednak i kilka utworów beletrystycznych. Kostomarov studiował także i nasze dzieje, a główną jego pracą jest spore dzieło pt. „Ostatnie lata Rzeczypospolitej“, o którym, pomimo przetrzejącej się i owdzie tendencji (zawsze jednak natury pojednawczej), godzi się powiedzieć, że pisane jest bezzastawnie i poważnie, tj. posiada dwa przymioty coraz rzadziej spotykane w dziełach tego pokroju, wychodzących z pod pióra dziejopisów rosyjskich.

Mikołaj Kostomarov był rz. radcą Stann, w r. 1880 otrzymał order św. Stanisława kl. I.; w r. 1864 od Uniwersytetu charkowskiego otrzymał stopień doktora historii rosyjskiej.

Nowoje Wremia, z którego większą część powyższych szczegółów biograficznych *„Wiek“* zaczerpnął, zapewnia, że Kostomarov pozostawił pamiętniki.

Strejki. Stolarze, których w Berlinie jest około 15.000, zgromadzili się d. 19. b. m. w liczbie około 3.000 i uchwalili rezolucję, według której od poniedziałku, t. j. 20. b. m. ma wejść w wykonanie taryfa minimalnej zapłaty, a w warsztatach, w których się majstrówie do niej nie chcą zastosować, robota ma być zawieszona. Podobna rezolucja zapadła na zebraniu cieśli. Na zgromadzeniu ślusarzy udzielono wiadomości, że bezrobocie w fabryce żelaznych mebli Schulza, ustało w skutek ustępstwa majstrów. — Robotnicy z fabryk kruszcowych polecali przystąpienie do stowarzyszenia fachowego, aby skutecznie opór stawić ewentualnemu obniżeniu płacy. Robotnicy fabryczni i cieśliacy odbyli również zgromadzenie, na którym jeden z pracujących w fabryce cygar oświadczył, że bolesnem jest podejrzanie robotników, dających do pólpszenia płacy, i dla tego strejkujących, o tendencje rewolucyjne. Wolność koalicji nie ma innego celu, jak stawieć skuteczny opór przewadze

kapitału. Czas trwania pracy winien być uregulowanym, a zatrudnianie dzieci i kobiet zakazanem. Jeden człowiek nie powinien się wagać kosztem drugich. Dzisiejsze prawodawstwo jest prawodawstwem, biorącym pod opiekę interesu pojedynczych osób. Cóż to za krzyki powstały, gdy chodziło o opodatkowanie gieldy? Jeżeli dola robotników ma się polepszyć, wtedy ci winni się wżaząć ze sobą w silne organizacje, aby ich kapitały nie przysięgnioty.

Wybuch w kopalni. Nieopodal Stoke-on-Frent w kopalni węgla „Great-Fenton, należącej do ka. Southernland, zdarzył się gwałtowny wybuch i wskutek którego siedmiu górników zostało na miejscu zabitych, 16-tu zaś ciężko rannymi. W czasie eksplozji znajdowało się w kopalni 110 górników.

Najstarszy z teatrów Rzymu teatr „Constanzi“, zostanie jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca zburzony.

Odkrycie platyny. W okręgu Ophir w Nowej Walji południowej, odkryta została platyna, w połączeniu ze złotem, w postaci małych ziarenek; w pobliżu rzeki Richmond zas odkryto, iż piasek wybrzeża morskiego zawiera również ten szlachetny metal. Dotychczas znajdowano platynę tylko nad Uralem.

Wiadomości literackie i artystyczne.

Repertuar teatralny. Poniedziałek: „Dwaj złodzieje“ (benefis p. Skalskiego). Wtorek: „Girofla-Girofla“ (benefis p. Bockskaj). Piątek: „Otello“ (pierwszy występ p. Bolesława Ładnowskiego). Sobota: „Opowieści Hoffmanna“ (w zmienionej obsadzie, p. Skalskę zastąpił pp. Bockskaj, Kasprzyczowa i Prann). Niedziela: „Trzeci maja“. Poniedziałek: „Przed ślubem“ (drugi występ p. Ładnowskiego).

Sekretariat teatru przesyła nam wiadomienie, że z dniem 1. maja przedstawienia rozpoczynają się będą o godzinie w pół do 8.

Benefis. Benefis p. Żelazowskiej został odłożonym na później, natomiast przypominamy, że dzisiaj odbędzie się benefis p. Skalskiego, na który bilety są już rozsprzedane, jutro zaś przedstawienie na dochód p. Bockskaj. Ponieważ przeprowadzenie na se do benefisu p. Skalskiego zupełnie się spełniło, jesteśmy więc pewni, że i co do benefisu p. Bockskaj nie myliliśmy się twierdząc, że powiedzie się wyborze. Szczegółowiej się będziemy, jeżeli i to się sprawdzi — bo pani Bockskaj za swoją sumienną pracę najzupełniej na poparcie sobie zasłużyła.

(m) **Wieczorek Artura Grotgera** urządzony w sali Stowarzyszenia rękodzielniczych „Gwiazda“, odbył się staraniem uczniów profesora śpiewu pana Stefana Grzywińskiego onegdaj, i wypadł tak pod względem udziału publiczności jak wykonania pięknego a urozmaiconego programu, nadsapdziewanie dobrze. Publiczność zgromadziła się bardzo licznie. Jednoaktowa komedia Gawalewicz „Świdziowska jedzie“, pięknie ułożony obraz z żywych osób, produkcje muzykarno-deklamacyjne i wokalne, wykonane zostały bez zarzutu.

W szczególności podnieść musimy odczyt o Grotgerze p. Pajgerta, który na słuchaczach zrobił wielkie wrażenie. To też prelegenta obdarzono honorami oklaskami.

Pamiętniki obchody młodzieży. Za patronów wieku swego, obrała sobie młodzież nasza niemiernych wieszczów narodu polskiego, a w uroczystych obchodach, poświęconych ich pamięci, składa lub odnawia ona śluby wierności pozostałomym przez nich cnotom i naukom, oraz gotowości pójścia w drodze życia wskazaniami przez proroków narodowych śladami.

Taki to obchód, urządzony staraniem Czytelni akademickiej, ku uczczeniu pamięci Juliusza Słowackiego, odbył się w sali ratuszowej, w sobotę dnia 25. bm. W głębi estrady, na ciemnem tle zieleni roślin eksotycznych, jaśniało popiersie poety. Uroczysty nastrój zapanował w sali, zapętlającej się zwolna (naturalnie z niemiernym w Lwowie spażnianiem się gości) i zapelnionej wreszcie, wprawdzie nie po brzegi, ale zawsze dość ludnie, zwłazszą przez pięć piękną. Młodzież, przeważnie akademicka (wyzwolone z law szkolnych, praktykującej na wnie powszechnego chleba lub spożywającej go z łaski losu, bez pracy, prawie nie było), zjaw

Z Drukarni „Dziennika Polskiego“ pod zarządem Jana Mittiga.